

HIRVATİSTAN

GÜBRE SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih : Haziran 2026

Raporu Hazırlayan: Zagreb Ticaret Müşavirliği

İÇİNDEKİLER

1. Ülke Pazarında Gübre Sektörü	1
1.1. İlgili Sektörde Üretim.....	1
1.2. Ortalama Üretici Fiyatları	1
1.3. İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler	1
1.4. Gübre Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi.....	2
2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti	2
2.1. Gübre Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke.....	2
2.2. Gübre Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke.....	3
2.3. Gübre Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)	3
2.4. Gübre Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün).....	4
3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar).....	5
3.1. Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)	5
3.2. Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (Miktar ton.)*	6
4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş.....	7
4.1. Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler	7
4.1.1. İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri	8
4.1.2. Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar	8
4.2. Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?.....	8
4.3. Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri.....	9
4.4. Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri	9
4.5. Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler	9
4.6. Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi	9
4.7. Sektörde Standartlar	9
4.8. Sektörde Etiketleme ve Ambalajlama	10
4.9. Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)	10
4.10. Dağıtım Kanalları	10
4.11. E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat).....	10
4.11.1. Ülkedeki Pazaryerleri.....	11
4.11.2. Özel Günler, Bayramlar v.b.....	11
4.11.3. En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları	12
4.11.4. E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri.....	12
4.11.5. E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler	12

4.11.6. E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)	12
4.12. Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler	12
4.13. Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti damping vergisi v.b.)	13
5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar (Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.).....	13
6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)	14
7. Gübre Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler	14
8. Genel Değerlendirme	14
9. Yararlı Adresler	15
10. Kaynakça.....	16

1. Ülke Pazarında Gübre Sektörü

1.1.İlgili Sektörde Üretim

Hırvatistan’da mineral gübre üretimi tek bir kurum tarafından gerçekleştirilmektedir. Kutina şehrinde yer alan Petrokemija fabrikası ülkenin tek mineral gübre üreticisidir. Fabrika; üre, amonyum nitrat, kalsiyum nitrat (CAN), sıvı azotlu gübreler ve NPK kompoze gübre üretmektedir. Tesisin yıllık kapasitesi 495 bin ton üre, 335 bin ton amonyum nitrat /CAN, 400 bin ton NPK gübre seviyesindedir. Ancak doğal gaz fiyatlarında son dönemlerde yaşanan artış üretim kapasitesini doğrudan etkilemektedir. Gübre üretiminde kullanılan amonyağın temel girdisinin doğal gaz olması üretimin doğal gaz fiyatlarıyla doğrudan ilişkili olmasını sağlamaktadır. Yüksek enerji fiyatları ve fabrikanın uzun süre atıl kalması ve fabrikanın yatırım ihtiyacı olması zaman zaman üretimin duraklamasına sebep olmuştur.

Petrokemija’nın 2023 yılında Türk Yıldırım Holding tarafından %54,52 hissesi satın alınmış daha sonra ise ortaklık payı %75 seviyesine yükselmiştir.

Firmamız fabrikanın gerekli yatırımlarını gerçekleştirmiş ve gerçekleştirmeye de devam etmektedir.

2025 yılında şirket yeniden üretime başlamış ve satışlarını artırmış, bir çok ülkeye ihracat gerçekleştirmiştir.

1.2.Ortalama Üretici Fiyatları

Sektörde amonyak 2250-2400 avro/ton, Üre 500-520 avro/ton, CAN 340-350 avro/ton NPK 3X15 585-600 avro/ton arasında fiyatlandırılmaktadır.

1.3.İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Hırvatistan’da mineral gübre alanında tek ve en büyük üretici Petrokemija d.d. ‘dir. Kutina merkezli firma 1968 yılında kurulmuş ve kuruluşundan itibaren faaliyetlerini sürdürmektedir. Üre, amonyum nitrat, kalsiyum amonyum nitrat, amonyum sülfat, NPK kompoze gübre ve sıvı gübreler üretimi esas faaliyet alanıdır.

Piyasada farklı şirketler yer almakla birlikte bu şirketler üretici değil ithalatçı veya distribütör firmalardır.

Hırvatistan Ekonomi Odası verilerine göre Hırvatistan’da faaliyet gösteren firmalar şu şekildedir:

Firma Kısa Unvanı	Kayıtlı E-Posta Adresi
PETROKEMIJA, d.d.	uprava@petrokemija.hr
VITA KEMIJA d.o.o.	vitakemija@vitakemija.hr
ADRIATICA DUNAV d.o.o.	info@adriatica.hr
GABRIJELA d.o.o.	gabrijelasesvete25@gmail.com
VELEBIT AGRO d.o.o.	info@velebitagro.com
LF INTERNATIONAL d.o.o.	lf.international.info@gmail.com

Bzik d.o.o.	bzikdoo@gmail.com
BIOARP d.o.o.	bioarpdoo@gmail.com
GREENERRA d.o.o.	office@crazyhills.com
HERBA VERDE d.o.o.	info@topherba.com
AL - TECH d. o. o.	a.plicka@aon.at
KOKON GNOJIVO j.d.o.o.	kokon.gnojivo@gmail.com
AMOS j.d.o.o.	oselmanagic@gmail.com
BIOREN SYS d.o.o.	ingra-bioren@protonmail.com
SANTERRA EKO d.o.o.	nino.hrgovic@gmail.com, santerra.eko@gmail.com
GeAktiv Plaški d.o.o.	igor.tripkovic@gmail.com
Bio Ekološka Agro Rješenja d.o.o.	bear.direktor@gmail.com
GL Agro 777 d.o.o.	lilypaskaleva@gmail.com

1.4. Gübre Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

2025 yılında şirket yeniden üretime başlamış ve satışlarını artırmıştır. 15 ülkeye ihracat gerçekleştirmiş ve satış gelirleri 200 milyon avroyu aşmıştır.

Hırvatistan'da yıllık gübre tüketimi yaklaşık 500 bin ton civarındadır ve Petrokemija iç pazarın yaklaşık %50–55'ini karşılamaktadır. Bu nedenle şirket ülkenin tarımsal üretimi için stratejik öneme sahiptir.

Toptan satışta müşteriler genellikle tarım kooperatifleri, büyük çiftlikler, tarımsal girdi distribütörleri ve bölgesel bayileridir. Ürünler genellikle dökme olarak satılır, büyük çiftliklere sezon öncesi sözleşmeli satış oldukça yaygındır. Ödeme vadeleri genellikle 1-6 ay arasındadır. Marjlar düşüktür ancak hacimler yüksektir.

Perakende satışta ise daha çok tarım marketleri, kooperatif mağazaları, bahçe marketleri, online tarım mağazaları üzerinden satış yapılmaktadır. Genellikle alıcılara Petrokemija ve uluslararası markaların gübreleri sunulmaktadır. Perakende pazarda ise 5-50 kg arasında ambalajlama oldukça yaygın olup en büyük müşteri hobi bahçeciliği ve küçük işletmelerdir.

Hırvatistan, yerli üretime rağmen önemli miktarda gübre ithal etmektedir. Pazarda Petrokemija, Yara International, BASF (özel tarım ürünleri), Syngenta, RWA Raiffeisen Agro yaygın olarak bulunur:

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1. Gübre Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İthalat Değeri (Bin \$)	Miktar* (ton/kg...)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	İtalya	31.705		15.89
2	Macaristan	30.386		15.22
3	Slovenya	30.174		15.12
4	Sırbistan	27.428		13.74

5	Avusturya	18.619		9.33
6	Fas	12.184		6.10
7	Yunanistan	11.352		5.69
8	Almanya	5.910		2.96
9	Hollanda	5.802		2.91
10	Polonya	5.531		2.77
	Türkiye	993		0.50

*Miktar bilgisinin bulunması mümkünse

2.2. Gübre Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İhracat Değeri (Bin \$)	Miktar * (ton/kg...)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	Türkiye	28.697		15.54
2	Romanya	28,380		15.37
3	Slovenya	20,379		11.04
4	Macaristan	17,551		9.50
5	Bosna Hersek	16,750		9.07
6	Avusturya	16,161		8.75
7	Sırbistan	14,728		7.98
8	İtalya	13,682		7.41
9	Slovakya	13,393		7.25
10	Çekya	6,762		3.66

*Miktar bilgisinin bulunması mümkünse

2.3. Gübre Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (Bin \$)	Türkiye'den İthalatı (Bin \$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
'310520	Üç gübreleme elementi olan nitrojen, fosfor içeren mineral veya kimyasal gübreler	65.870	196	0.3
'310240	Amonyum nitratın kalsiyum karbonatla veya gübrelemeyen diğer inorganik maddelerle karışımları	29.434	0	-
'310210	Üre (sulu çözelti halinde olsun olmasın) (tablet veya benzeri şekillerde veya paketlerde olanlar hariç)	26.693	0	-
'310540	Amonyum dihidrojenortofosfat "monoamonyum fosfat" (diamonyum ile karıştırılmış olsun olmasın)	17.071	0	-

'310420	Gübre olarak kullanılmak üzere potasyum klorür (tablet veya benzeri formlarda veya paketlerde olanlar hariç)	12.992	0	-
'310560	İki gübreleyici element olan fosfor ve potasyum içeren mineral veya kimyasal gübreler	12.926	18	0.1
'310100	Hayvansal veya bitkisel gübreler (birbirleriyle karıştırılmış veya kimyasal işlem görmüş olsun olmasın); gübreler	7.267	0	-
'310230	Amonyum nitrat (sulu çözelti halinde olsun olmasın) (tablet veya benzeri şekillerde olanlar hariç)	5.436	744	13.7
'310590	İki gübreleyici element olan nitrojen ve potasyum içeren mineral veya kimyasal gübreler...	5.397	6	0.1
'310221	Amonyum sülfat (tablet veya benzeri formlarda olanlar veya brüt ağırlığı olan paketler hariç)	4.198	0	-

Kaynak: Trademap

2.4. Gübre Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Ürün Adı	Tarife Pozisyonu (6 Basamaklı)	İhracat Değeri (Bin \$)	Türkiye'ye İhracatı (Bin \$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
Üre (sulu çözelti halinde olsun olmasın) (tablet veya benzeri şekillerde veya paketlerde olanlar hariç)	'310210	108,813	28.697	26.37
Amonyum nitratın kalsiyum karbonatla veya gübrelemeyen diğer inorganik maddelerle karışımları	'310240	31,756	-	
Üç gübreleme elementi olan azot, fosfor içeren mineral veya kimyasal gübreler	'310520	19,014	-	
Amonyum nitrat (sulu çözelti halinde olsun olmasın) (tablet veya benzeri şekillerde olanlar hariç)	'310230	8,606	-	
Mineral veya kimyasal azotlu gübreler (üre hariç; amonyum sülfat; amonyum nitrat;	'310290	6,475	-	
Sulu veya amonyaklı çözelti içindeki üre ve amonyum nitrat	'310280	6,432	-	

karışımları (paketlerdeki hariç)				
Gübre olarak kullanılmak üzere potasyum klorür (tablet veya benzeri formlarda veya paketlerde olanlar hariç)	'310420	848	-	
Amonyum sülfat (tablet veya benzeri formlarda olanlar veya brüt ağırlığı olan paketler hariç)	'310221	511	-	
İki gübreleyici element olan nitrojen ve potasyum içeren mineral veya kimyasal gübreler...	'310590	482	-	
İki gübreleyici element olan fosfor ve potasyum içeren mineral veya kimyasal gübreler...	'310560	479	-	

Kaynak: Trademap

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)

3.1. Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	'310230	Amonyum nitrat (sulu çözelti halinde olsun olmasın) (tablet veya benzeri şekillerde olanlar hariç)	0	576	150	764	744
2	'310520	Üç gübreleme elementi olan azot, fosfor içeren mineral veya kimyasal gübreler...	167	290	598	153	196
3	'310510	Hayvansal veya bitkisel kökenli mineral veya kimyasal gübreler (tablet veya benzeri şekillerde), ...	44	92	175	15	30
4	'310560	İki gübreleyici element olan fosfor ve potasyum içeren mineral veya kimyasal gübreler...	0	2	7	19	18
5	'310590	İki gübreleyici element olan nitrojen ve potasyum içeren mineral veya kimyasal gübreler...	13	19	75	18	6
6	'310551	Nitrat ve fosfat içeren mineral veya kimyasal gübreler (amonyum dihidrojenortofosfat hariç...)	0	0	0	0	0
7	'310420	Gübre olarak kullanılmak üzere potasyum klorür (tablet veya	0	0	0	0	0

		benzeri formlarda veya paketlerde olanlar hariç)					
8	'310100	Hayvansal veya bitkisel gübreler (birbirleriyle karıştırılmış veya kimyasal işlem görmüş olsun olmasın)	0	0	0	0	0
9	'310210	Üre (sulu çözelti halinde olsun olmasın) (tablet veya benzeri şekillerde veya paketlerde olanlar hariç)	0	0	0	0	0
10	'310250	Sodyum nitrat (tablet veya benzeri formlarda veya brüt ağırlığa sahip ambalajlarda olanlar hariç)	0	0	0	0	0
	TOPLAM		224	17,911	18,139	2,118	994

Kaynak: Trademap

3.2. Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (Miktar ton.)*

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	'310230	Amonyum nitrat (sulu çözelti halinde olsun olmasın) (tablet veya benzeri şekillerde olanlar hariç)		404	216	1151	1056
2	'310520	Üç gübreleme elementi olan nitrojen, fosfor içeren mineral veya kimyasal gübreler...	145	211	240	103	143
3	'310510	Hayvansal veya bitkisel kökenli mineral veya kimyasal gübreler (tablet veya benzeri şekillerde), ...	31	59	68	10	20
4	'310560	İki gübreleyici element olan fosfor ve potasyum içeren mineral veya kimyasal gübreler...	-	2	3	14	14
5	'310590	İki gübreleyici element olan nitrojen ve potasyum içeren mineral veya kimyasal gübreler...	14	17	44	14	5

6		Amonyum nitratın kalsiyum karbonatla veya gübrelemeyen diğer inorganik maddelerle karışımları ...	-	38.943	36.037	5500	-
	'310240						
	TOPLAM		190	39.636	36.608	6.792	1238

Kaynak: Trademap

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1. Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Hırvatistan'da son dönemde gübreye olan talep artma eğilimine girmiştir. Ülkemizden Hırvatistan'a ihracat yapmak isteyen firmalar için en doğru strateji ülke geneli olarak düşünmek yerine tarım yoğunluğu, liman erişimi, distribütör ağı ve AB lojistik koridorlarını birlikte düşündürmektir. Hırvatistan'da özellikle azotlu, NPK, üre, MAP/DAP ve özel tarım gübreleri için ithalat ihtiyacı son yıllarda artmıştır. Hırvatistan'ın büyük ölçekli tarım işletmelerinin yoğun olarak yer aldığı doğu bölgesi Osijek, Vukovar, Dakovo, Vinkoci, Slavanski Brod bölgeleri hedef şehirler olarak belirlenebilir.

Öte yandan Hırvatistan'da ekonomik hayatın merkezi olarak kabul edilen Zagreb şehri de her zaman hedef şehirler arasında yer almaktadır.

4.1 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Hırvatistan gübre pazarı, bölgedeki diğer Balkan ülkelerine kıyasla daha konsolide bir yapıya sahiptir. Pazarın merkezinde yerli üretici bulunurken, ithal ürünler ve uluslararası markalar da önemli pay almaktadır.

Petrokemija

Hırvatistan'ın açık ara en önemli gübre üreticisidir ve ülkenin tek büyük ölçekli mineral gübre fabrikasına sahiptir. Kutina'daki tesislerinde azotlu ve NPK gübreler üretmektedir. Yıllık üretim kapasitesi yaklaşık 1,35 milyon ton seviyesindedir ve sadece Hırvatistan'a değil, Balkanlar ile Orta Avrupa pazarlarına da satış yapmaktadır. Son yıllarda şirketin sahiplik yapısında Türk Yıldırım Holding firmamız %75 pay sahibidir.

TIMAC AGRO Hrvatska

Fransız Groupe Roullier bünyesinde faaliyet gösterir. Özellikle özel gübreler, biyostimülanlar ve yüksek katma değerli bitki besleme ürünlerinde güçlüdür. Hırvatistan'da doğrudan çiftçi ağı ve teknik danışmanlık modeliyle çalışmaktadır.

Yara

Yerel üretimi bulunmasa da Hırvatistan'da güçlü ithalat ve dağıtım ağına sahiptir. Özellikle nitrat bazlı gübreler ve yüksek verim odaklı ürünlerde önemli oyuncudur.

AgroChem Maks

Üretici değil, ancak ülkenin önde gelen tarım girdileri distribütörlerinden biridir. Gübre, bitki koruma ürünleri ve tohum dağıtımını yapmaktadır. Yerel pazarda birçok markanın temsilcisidir.

Osatina Grupa

Doğu Hırvatistan'da güçlü bir tarım ticaret ağına sahiptir. Gübre dağıtımını, kooperatifçilik ve tarımsal girdi satışlarında etkilidir.

Hırvatistan gübre pazarı genellikle büyük tarım distribütörleri, ve doğrudan çiftçi satış organizasyonları üzerinden şekillenmektedir. Özellikle Slavonya Bölgesi ülkenin en yoğun tarımsal üretim alanı olduğu için gübre tüketiminin önemli bir kısmını oluşturur.

Azotlu gübreler (üre, KAN, amonyum nitrat), NPK kompleks gübreler, Suda çözünebilir özel gübreler, Organik ve organomineral gübreler ve Biyostimülanlar önemli ürün segmentleri olarak ön plana çıkmaktadır. Son yıllarda ise AB'nin Yeşil Mutabakat politikaları nedeniyle klasik mineral gübreden daha çevre dostu ürünlere geçiş çalışmaları da AB genelinde yaygın bir şekilde oluşturulmaya çalışılmaktadır.

4.1.1. İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Hırvatistan Ekonomi Odası (HGK)bünyesinde, Sanayi Sektörü Başkanlığı sektör ile ilgilidir.

HGK – Sanayi ve Sürdürülebilir Kalkınma Sektörü

Nova cesta 3-7, 10000 Zagreb

Tel: +385 1 4606 705 / +385 1 4606 765

E-posta: gpehnc@hgk.hr ; industrija@hgk.hr

4.1.2. Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

İthalatçı firma bilgisi alınacak açık kaynak bulunmama ile birlikte Ticaret Müşavirliklerine Müşavire Danışın platformu üzerinden ulaşılabileceğinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

4.2 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Hırvatistan pazarına girişte talep edilen belgeler ve ürün güvenliği uygulamalara ilişkin uygulamalara <https://mingor.gov.hr/proizvodi/7628> - (Hırvatça); <https://mingor.gov.hr/products/7629> – (İngilizce) linklerinden ulaşılabilmektedir.

4.2. Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Hırvatistan'da gübre ithalatında sevk öncesi zorunlu inceleme mevzuat tarafından öngörülmemektedir. Ülke ve sektörlere ilişkin sevk öncesi inceleme bulunup bulunmadığının T.C. Ticaret Bakanlığı Ticarete Teknik Engeller Bilgi Ve Bildirim Merkezi'nin web sitesinden incelenmesi mümkündür.

4.3. Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri

Gübre sektöründeki en önemli fuar Bjelovar Uluslararası Bahar Fuarı'dır. Fuar her sene düzenlenmekte Hırvatistan'ın tarım ve tarım teknolojileri alanındaki en önemli ihtisas fuarlarından biridir. Fuar kapsamında özellikle traktörler, tarım makineleri ve modern tarım teknolojileri sektörlerinde faaliyet gösteren üretici ve distribütör firmalar ürün ve hizmetlerini sergileme imkânı bulmaktadır. Katılımcılar, kapalı ve açık sergi alanlarının yanı sıra demo sahalarında makine ve ekipmanların uygulamalı tanıtımlarını gerçekleştirebilmektedir. Etkinlik bünyesinde ayrıca: tarım makineleri, bahçecilik ve hortikültür ekipmanları (HOROP), inşaat ve belediye teknolojileri (GRO-KO) alanlarında uzmanlaşmış tematik bölümler de yer almaktadır. Fuar, bölgedeki sektör profesyonelleri, üreticiler, distribütörler ve yatırımcılar açısından önemli bir ticari iş birliği ve networking platformu niteliği taşımaktadır. Fuar ile ilgili detay bilgiye <https://bj-sajam.hr/> Adresinden ulaşılabilir.

4.4. Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri 2026 yılı için hali hazırda planlanan sektörle ilgili bir ticaret heyeti bulunmamaktadır.

4.5. Varsa Sektörde İhale Yayınlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Hırvatistan'da kamu tarafından açılan tüm ihaleler Online İhale Portalı EOJN Platformu üzerinden yayınlanmakta, kamu ihalelerine katılmak isteyen firmalar ihale detaylarını bu platform üzerinden incelemekte, sorularını platform üzerinden iletmekte ve yine başvurularını bu platform üzerinden gerçekleştirmektedirler. <https://eojn.hr/>

4.6. Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi Hırvatistan 1 Temmuz 2013 itibariyle Avrupa Birliği (AB) üyesi olmasıyla beraber Birliğin tek bir gümrük bölgesinin parçası haline gelmiş ve AB'nin gümrük vergilerini ve ortak ticaret politikasını uygulamaya başlamıştır. Ortak ticaret politikası, Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın 207. Maddesi ile belirlenmekte olup, Avrupa Birliği'nin münhasır yetkisidir. Özellikle ticaret anlaşmalarından doğan ortak gümrük oranları, fikri mülkiyet haklarının ticari yönleri, doğrudan yabancı yatırım, ticareti serbestleştirme tedbirlerinin uyumlaştırılması, ortak ihracat politikası ve ticaret gibi Avrupa Birliği'nin dünya ile ticari ilişkilerindeki tek tip ilkelere dayanmaktadır. Ortak Ticaret Politikası, Avrupa Birliği'nin üçüncü ülkelerle ikili ticari ilişkilerini ve çok taraflı kuruluşlarla (Dünya Ticaret Örgütü - DTÖ) işbirliği yoluyla Avrupa Birliği'nin çok taraflı ilişkilerini kapsamakta ve belirlemektedir.

AB'nin hâlihazırda yürürlükte olan STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları hakkında bilgiye https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/negotiations-and-agreements_en adresinden ulaşılabilir.

4.7. Sektörde Standartlar

Hırvat standartlarının yalnızca %0,2'si tamamen Hırvat kökenlidir; geri kalanı Avrupa ve / veya uluslararası standartları benimsemiştir. Hırvatistan Standartları Enstitüsünün standartlar kataloğuna aşağıdaki bağlantı adresinden erişim sağlanması mümkün bulunmaktadır: http://31.45.242.218/HZN/Todb.nsf/Web_Prikaz_Rezultata

AB Gübre Ürünleri Tüzüğü (EU 2019/1009) Hırvatistan'da uygulanan ana standarttır. Tüzük, gübreleri fonksiyonlarına göre sınıflandırır ve her kategori için kalite, güvenlik ve performans kriterleri belirler.

4.8. Sektörde Etiketleme ve Ambalajlama

Etiketlerde ürün tipi, Besin içeriği, Net ağırlık, Kullanım talimatı, Üretici veya ithalatçı bilgileri, Güvenlik uyarıları bulunması gerekmektedir. https://echa.europa.eu/legislation-profile/-/legislationprofile/EU-FERTILISING_PRODUCTS

Hırvatistan'da satış için etiket bilgilerinin Hırvatça olması gerekir. İngilizce ya da farklı bir dil de yer alabilir ama Hırvatça mutlaka olmalıdır.

Hırvatistan'da gübre ürünlerinin ambalajlanması, büyük ölçüde AB'nin Regulation (EU) 2019/1009 hükümlerine tabidir. Bu düzenleme yalnızca ambalajın fiziksel özelliklerini değil, üzerinde bulunması gereken bilgileri de belirler. Gübre ambalajında veya ambalaja iliştilmiş etikette ürün tipi ve gübre kategorisi, net ağırlık veya hacim, besin maddesi içeriği (N, P, K vb.), kullanım talimatları, uygulama dozu, zamanı ve sıklığı, hedef bitki veya kullanım alanı, depolama koşulları, güvenlik ve çevre uyarıları, üretici veya ithalatçının adı ve posta adresi, Parti (lot) veya seri numarası, CE işareti ve uygunluk bilgilerinin yer alması gerekmektedir. Mevzuat belirli bir çuval veya torba tipi zorunlu kılmamaktadır ancak ambalaj; ürünü taşıma ve depolama sırasında korumalı, içeriğin dökülmesini veya kirlenmesini önlemeli, etiket bilgilerinin okunabilir kalmasını sağlamalı, CE işaretinin görünür ve silinmez şekilde yer almasına izin vermelidir.

4.9. Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

Hırvatistan, Adriyatik Denizi kıyısında yer aldığı için Balkanlar ile Orta Avrupa arasında doğal bir geçiş noktasıdır. Ülke, Avrupa'nın Pan-Avrupa ulaşım koridorları üzerinde yer almakta ve deniz, kara ve demiryolu bağlantılarını birlikte kullanabilmektedir. Ancak ülkeye ana giriş kapısının limanlar olduğu değerlendirilmektedir. Rijeka ve Sibenik Limanları ön plana çıkmaktadır.

Rijeka Limanı: Hırvatistan'ın en büyük ticari limanıdır ve Orta Avrupa'ya açılan başlıca deniz kapısıdır. Konteyner, dökme yük ve tehlikeli yük operasyonları yapılabilmektedir. Liman, Zagreb ve Orta Avrupa demiryolu ağlarına doğrudan bağlantıya sahiptir. Gübre ithalatında: Big bag, dökme yük, konteyner yükleri en sık kullanılan taşıma şekilleridir.

Şibenik Limanı:

Gübre sektörü açısından stratejik öneme sahiptir. Liman uzun yıllar ülkenin başlıca gübre terminali olarak kullanılmıştır. Gübre elleçleme kapasitesinin artırılması için yatırımlar yapılmaktadır.

4.10. Dağıtım Kanalları

Karayolu: Hırvatistan'da gübre dağıtımının büyük kısmı kamyonlarla yapılmaktadır. Özellikle Zagreb, Osijek, Vukovar, Vinkovci, Slavonya bölgesi arasındaki dağıtımlarda karayolu baskındır. Petrokemija'nın kendi sevkiyat sisteminde de ürünler ağırlıklı olarak karayolu ve demiryolu ile dağıtılmaktadır.

Demiryolu: Büyük hacimli gübre sevkiyatlarında ekonomik avantaj sağlar. Özellikle: Limandan depoya ya da limandan büyük distribütörlere ya da fabrikalardan bölgesel depolara ürün taşıma hatlarında kullanılmaktadır. Petrokemija yıllık milyon ton seviyesindeki üretimini hem karayolu hem de demiryolu ile sevk etmektedir.

4.11. E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

Hırvatistan'daki e-ticaret pazarı son yıllarda hızla büyümekte olup, çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren birçok yerel ve uluslararası platforma ev sahipliği yapmaktadır. Hırvatistan'da gübre sektörü son yıllarda dijitalleşmeye başlamış olsa da, Batı Avrupa'daki kadar gelişmiş bir e-ticaret ekosistemi henüz oluşmuş değildir ancak tarımsal girdilerin (gübre, tohum, bitki koruma ürünleri vb.) çevrimiçi satışı giderek yaygınlaşmaktadır.

4.11.1. Ülkedeki Pazaryerleri

Amazon.de, Aliexpress, Mall.hr ve Bazaar.hr alışveriş portallarının Hırvatistan'da yerleşik bir satınalma departmanları olmamasına rağmen Bölgede ve Hırvatistan'da önemli Pazar yerleri arasında yer almaktadırlar.

Hırvatistan'da en önemli yerli e-ihracat platformları ise ekupi.hr ile zutiklik.hr web portallarıdır.

Sektörde ise Poljocentar, FarmEcoChem, Ekotrade gibi portallar çiftçiler ve küçük üreticiler gübreleri doğrudan bu e-ticaret sitelerinden temin edebilmektedirler.

Sektörde bir çok marka kendi e ticaretini kurmak yerine distribütörler aracılığıyla satış yapmaktadır. TIMAC AGRO Hrvatska ve Brenntag Croatia gibi portallar profesyonel tarım işletmelerine hizmet vermektedirler.

Ancak sektörde e- ticaret daha çok teklif alma, sipariş oluşturma, katalog görüntüleme, yeniden sipariş verme gibi amaçlarla kullanılmaktadır.

4.11.2. Özel Günler, Bayramlar v.b.

- Yılbaşı
- 06.01. Epifani Günü (Dini Bayram)
- 20.4. - 21.4. Paskalya ve Paskalya Pazartesi
- 01.05. İşçi Bayramı
- 30.05. Hırvatistan Milli Günü
- 04.06. Corpus Christi (Katolik Yortusu) (Dini Bayram)
- 22.06. Antifaşizm Mücadele Günü
- 05.08. Milli Şükran Günü ve Zafer Bayramı ve Hırvat Savunucularının Günü
- 15.08. Meryem'in Göğe Kabulü (Dini Bayram)
- 01.11. Bütün Azizler Günü
- 18.11. Anavatan Savaşı Kurbanları ile Vukovar ve Skabrnja Kurbanlarını Anma Günü
- 25.12. - 26.12. Aziz Stefen Günü (Dini Bayram)

Çalışma saatleri işyerlerine göre değişmekle birlikte resmi daireler ve firmaların çalışma saatleri için genel uygulama 08:00-16:00 saatleri arasındadır.

4.11.3. En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Hırvatistan'ın en çok kullanılan sosyal medya platformu %72,4'lük pay ile Facebooktur. Facebook'u %9'a yaklaşan payı ile Instagram ve % 7 payı ile Pinterest takip etmektedir. Youtube'un payı ise %5, Reddit'in payı %2, LinkedIn'in payı ise %0,37'dir.

4.11.4. E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Hırvatistan'da e-ticaret işlemleri, Avrupa Birliği (AB) mevzuatına uyumlu olarak düzenlenmiştir. Bu düzenlemeler, dijital ürünlerin ve fiziksel malların satışı için belirli vergi ve gümrük kurallarını içermektedir.

AB Tabanlı Platformlar: Amazon, eBay gibi platformlar, Hırvatistan'daki alıcılara yapılan satışlarda Hırvat KDV'sini otomatik olarak tahsil ederler.

AB Dışı Platformlar: Aliexpress gibi platformlar, İOSS sistemine kayıtlıysa KDV'yi satış anında tahsil ederler. Kayıtlı değilse, alıcı teslimat sırasında KDV ve gümrük ücreti ödemek zorunda kalabilir.

4.11.5. E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Hırvatistan'da e-ticaretle ilgili hukuki düzenlemeler mevcuttur. Bu düzenlemeler hem ulusal mevzuat hem de Avrupa Birliği (AB) düzenlemeleri çerçevesinde şekillenmiştir.

Düzenlemeler, elektronik ortamda mal ve hizmet satışına ilişkin temel hükümleri belirler. Yasa, özellikle:

- Bilgilendirme yükümlülükleri (satıcı hakkında bilgi, fiyatlar, sözleşme koşulları),
- Sipariş süreçleri,
- Elektronik sözleşmelerin geçerliliği,
- Ticari iletişim (ör. e-posta yoluyla pazarlama) gibi konuları düzenler.

4.11.6. E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

Hırvatistan'da e-ticarete yönelik lojistik hizmetler oldukça gelişmiştir ve hem yerel hem de uluslararası düzeyde hızlı kargo imkânı bulunmaktadır. Ülke, AB içinde olması ve iyi gelişmiş ulaşım altyapısı sayesinde e-ticaret lojistiği açısından avantajlı bir konumdadır.

HP Express (Hrvatska Pošta) devletin posta servisi olup ülke genelinde teslimat sunmaktadır ve e-ticaret siteleriyle entegre halde çalışmaktadır. Overseas Express gün içinde teslimat seçeneğiyle hızlı teslimat opsiyonu sunmaktadır. E-ihracat desteklerine haizdir. Intereuropa depolama ve dağıtım hizmetlerini B2B ve B2C bağlamında müşterilerine sunmaktadır. Gebrüder Weiss Croatia yurtiçi ve yurtdışı taşımacılık hizmetleri vermektedir. DHL Croatia ise express kargo ve özellikle AB dışı gönderilerde hızlı teslimat hizmeti sunmaktadır.

4.12. Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Hırvatistan'da gübre sektöründe en önemli trendler son yıllarda. sürdürülebilirlik, maliyet kontrolü ve verimlilik ekseninde şekillenmektedir

Organik ve biyolojik gübrelere yönelim: AB'nin Yeşil Mutabakat ve Ortak Tarım Politikası (CAP) hedefleri nedeniyle organik üretim ve çevre dostu gübre kullanımı teşvik edilmektedir. Hırvatistan'da

organik tarım alanları son on yılda önemli ölçüde büyüdü ve tarım arazilerinin yaklaşık %8'i organik üretimde kullanılmaktadır. Özellikle, organik gübreler, kompost bazlı ürünler, hayvansal ve bitkisel kökenli gübreler ve toprak iyileştiriciler giderek daha fazla talep görmektedir. Hırvat hükümeti bazı üretim sistemlerinde ekolojik gübre kullanımına mali destek de sağlamaktadır.

Biyostimülantlar ve özel gübreler: Çiftçiler artık yalnızca NPK veya üre almak yerine ürün kalitesini artıran çözümler aramaktadır. Deniz yosunu ekstraktları, Humik ve fulvik asitler, amino asit bazlı ürünler, mikrobiyal biyostimülantlar gibi ürünler gübre tüketimini azaltırken besin kullanım verimliliğini artırabilmektedir. Avrupa genelinde biyostimülant pazarı hızlı büyümekte ve Hırvatistan da bu eğilimin içinde yer almaktadır.

Hassas Tarım: Büyük işletmelerde artık "her yere aynı gübre" yaklaşımı yerine maliyetleri düşürmek ve AB çevre standartlarına uyum sağlamak amacıyla toprak analizleri, GPS destekli uygulamalar, değişken dozlu gübreleme, uydu ve drone verileri kullanılmaya başlanmıştır.

Sıvı ve yaprakтан uygulanan gübrelerde büyüme: Sebze, meyve, bağ ve zeytin üreticileri arasında Sıvı NPK'lar, mikro element karışımları, damla sulama gübreleri (fertigasyon), yaprak gübreleri giderek daha popüler hale gelmektedir. Özellikle Adriyatik kıyısındaki yüksek değerli tarım ürünlerinde bu segment büyüme eğilimindedir.

Kimyasal gübre kullanımını optimize etme: Doğal gaz fiyatlarının yükselmesi ve gübre maliyetlerindeki dalgalanmalar nedeniyle çiftçiler daha dikkatli gübre kullanmaktadırlar. OECD verilerine göre sentetik azotlu gübre kullanımı uzun vadede azalma eğilimi gösterirken, verim kaybı yaşamadan kullanımın optimize edilmesi hedeflenmektedir.

Toprak sağlığı odaklı ürünler: Hırvatistan'da birçok tarım arazisinde organik madde (humus) seviyeleri düşük olduğu için organik madde artırıcı ürünler, kompostlar, toprak düzenleyiciler biyolojik gübreler daha fazla ilgi görmeye başlamıştır.. Bu konu hem akademik çevrelerde hem de tarım politikalarında öncelikli başlıklardan biri haline gelmiş durumdadır.

4.13. Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti dumping vergisi v.b.)

Hırvatistan'da ürün gruplarının katma değer vergilerine <https://porezna-uprava.gov.hr/hr/izmjene-i-dopune-zakona-o-porezu-na-dodanu-vrijednost/6731> adresinden ulaşılmaktadır.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar (Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.)

Hırvatistan pazarı yaklaşık 3,8 milyon nüfuslu bir ülke için küçük görünse de AB üyesi olması nedeniyle stratejik öneme sahiptir. Hırvatistan Organomineral gübreler Humik–fulvik asit bazlı ürünler, Damla sulama gübreleri, Biyostimülanlar Mikro element karışımlarısegmentlerinde ithalata açıktır.

Petrokemija temel gübrelerde güçlü olsa da yüksek katma değerli özel bitki besleme ürünlerinde uluslararası markalarla rekabet etmektedir. Bu nedenle Türk üreticiler için en uygun giriş alanı genellikle özel gübreler ve biyostimülanlar olduğu değerlendirilmektedir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)

Üre, CAN/KAN, Amonyum nitrat, Standart NPK ürün gruplarında Petrokemija çok güçlüdür, Bu ürünler için Hırvatistan'da pazar ihracatçılarımıza çok açık olmayabileceği değerlendirilmektedir.

Öte yandan ülkemiz ihracatçıları için en büyük risklerden birisi AB mevzuatına tam uyum sağlayamamak ve doğru distribütör yapısını kuramamaktır.

Hırvatistan küçük bir Pazar olmasına rağmen çevresi güçlü üreticilerle çevrilidir. Slovenya, İtalya, Sırbistan ve Macaristan coğrafi olarak daha yakın ve lojistik avantajına sahiptirler. Klasik gübre ürünlerde bu durum ülkemiz ihracatçıları için düşük marjlı ve zorlu bir pazara giriş şansı yaratmaktadır.

2026 itibarıyla AB'nin karbon sınır düzenleme mekanizması (CBAM) gübre sektörünü de etkilemektedir İthal edilen gübrelerde: Karbon ayak izi raporlaması, Ek uyum maliyetleri İlerleyen yıllarda potansiyel karbon maliyetleri gibi unsurlar ortaya çıkıyor. Bu durum AB dışından gelen üreticiler için maliyet baskısı yaratabilir.

7. Gübre Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Hırvatistan'da temel gübrelerde yerli üretici Petrokemija ve Avrupa tedarikçileri güçlüdür. Bu nedenle Organomineral gübreler, Biyostimülanlar, Humik ve fulvik asit ürünleri, Mikro besin karışımları, Damla sulama gübreleri, Meyve ve sebze odaklı özel formülasyonlar, Organik tarım girdileriegmentlerde rekabet avantajı yaratmak daha mümkündür:

Özellikle Hırvatistan'ın meyvecilik, bağcılık ve sebzeçilik bölgelerinde katma değerli ürünlerin kabulü daha yüksektir.

Türkiye'den denizyolu taşımacılığı bazı Avrupa rakiplerine karşı maliyet avantajı sağlayabilir.

Özellikle konteyner bazlı özel gübre sevkiyatlarında bu avantaj değerlendirilebilir.

Hırvat çiftçileri önemli ölçüde AB tarım desteklerinden yararlanıyor.

Bu nedenle Gübre kullanım verimliliği, Azot kayıplarının azaltılması, Karbon ayak izinin düşürülmesi, Toprak sağlığının korunması, Hassas tarım uygulamaları başlıkları klasik fiyat odaklı satıştan daha güçlü bir konumlandırma sağlayabilir.

Pazardaki birçok ithalatçı ürün satıyor ancak teknik destek vermiyor. Türk firmalarımız Online agronomi desteği, Düzenli saha ziyareti, Bitki besleme programları, Yaprak ve toprak analiz yorumları ile Hırvat firmalara teknik destek sağlayarak avantaj sağlayabilir. Bu yaklaşımın müşteri bağlılığını artıracığı da değerlendirilmektedir.

8. Genel Değerlendirme

Hırvatistan gübre sektörü küçük ama stratejik bir sektördür. Ülke, Avrupa'nın büyük gübre üreticileriyle rekabet edecek ölçekte değildir; ancak Balkanlar ve Orta Avrupa için önemli bir tedarik merkezidir. Sektörün kaderi büyük ölçüde Kutina'daki Petrokemija tesisinin operasyonel başarısına ve Avrupa enerji piyasalarındaki gelişmelere bağlıdır. Eğer enerji maliyetleri makul seviyelerde kalırsa, Hırvatistan'ın özellikle azotlu ve NPK gübrelerde bölgesel ihracatçı konumunu güçlendirmesi mümkündür.

Türkiye'deki üreticiler açısından bakıldığında, Hırvatistan pazarı tek başına büyük bir satış hacmi sunmasa da, Balkanlar ve AB pazarlarına giriş için lojistik bir üs ve potansiyel iş ortaklığı noktası olarak değerlendirilebilir.

9. Yararlı Adresler

Hırvatistan Ekonomi Bakanlığı

Tel: 01/3717-111 (Radnička cesta 80, Zagreb)

Tel: 01/6106-111 (Ulica grada Vukovara 78, Zagreb)

E-mail: javostvo@mingor.hr

Web: <https://mingor.gov.hr/>

Dış ve Avrupa İşleri Bakanlığı

Trg N.Š. Zrinskog 7-8, 10000 Zagreb

Tel.: +385 (0)1 4569 964

Faks: +385 (0)1 4551 795, +385 (0)1 4920 149

E-mail: ministarstvo@mvep.hr

Web: <http://www.mvep.hr/en/>

Hırvatistan Ekonomi Odası (HGK)

Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb, Hırvatistan

Tel: +385 1 4606 708

E-mail: hgk@hgk.hr

<https://www.hgk.hr/>

Hırvatistan İstatistik Ofisi

Ilica 3, 10000 Zagreb, Hırvatistan

Tel: +385 1 48 06 138; 48 06 154, 48 06 115

Faks: +385 1 48 06 148

E-mail: stat.info@dzs.hr

Web: <https://podaci.dzs.hr/>

Gümrük İdaresi

A. Humboldta 4a, Zagreb

Tel: +385 1 6211 300; +385 0800 1222, Faks: +385 1 6211-011 ; +385 1 6211-012

E-posta: ured-ravnatelj@carina.hr;

Web: <https://carina.gov.hr/>

Vergi İdaresi

Boškovićeve 5, Zagreb

Operator: +385 1 4809 000

Tel: +385 1 4809 555, Faks: +385 1 4809 530

E-posta: ured.ravnatelj@porezna-uprava.hr;
Web: <https://www.porezna-uprava.hr/en/Pages/default.aspx>

Devlet Standartları Ofisi

Capraška 6, 10000 Zagreb, Hırvatistan
Tel: +385 1 563 00 11; Faks: +385 1 563 00 01
E-mail: pisarnica@dzm.hr;
Web: <https://dzm.gov.hr/>

Tarım, Ormanlık ve Balıkçılık Bakanlığı

Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb, Hırvatistan
Tel: +385 1 6106 111
E-mail: kabinet@mps.hr
<https://poljoprivreda.gov.hr/>

Çevre Koruma ve Yeşil Geçiş Bakanlığı

Radnička cesta 80, 10000 Zagreb, Hırvatistan
Tel: +385 1 3717 111
E-mail: kabinet@mzozt.hr
<https://mzozt.gov.hr/>

Hırvatistan Tarım Odası (HPK)

Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb, Hırvatistan
TEL: +385 1 61 09 809
E-mail: komora@komora.hr
<https://komora.hr/>

Hırvat Tarım ve Gıda Ajansı (HAPIH)

Ulica kardinala Alojzija Stepinca 17, 31000 Osijek
T: +385 31 275 200
E: ured.ravnatelj@hapih.hr; hapih@hapih.hr
<https://www.hapih.hr/>

10. Kaynakça

- Hırvatistan Ticaret Odası
- Hırvatistan Yatırım Ofisi (Invest in Croatia)
- Hırvatistan Ekonomi Bakanlığı
- Hırvatistan İstatistik Birimi
- Trade Map
- Gıda ve Tarım Örgütü
- Avrupa Birliği-Tarım ve Kırsal Kalkınma Birimi
- Zagreb Ekonomi Enstitüsü Kimya Sektör Raporu